

**R.D. Iacobi Merchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 14. tripartita. De eodem festo. Epiph. Magbificatus est Rex pacificus, super Reges universa terræ, cuius vultum desiderat universa terra. Prima pars ostendit, cur dicatur Rex pacificus Jesus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

iam manifestam faciendo. Unde Christus recte Synagogam hisce Prophetæ verbis alloquio introducitur: *Ne lateris inimica mea super me, quia cecidi Mich. 7.* conforgans, cum sedero in tenebris, Dominus lux mea educet me in lucem, videbo iustitiam ejus. Clarificatur etiam eum erat gloriola aenescione in con-spectu hominum, & jubilo Angelorum. Denique à Patre clarificatus erat Apollonius in universo clarificatus, qui ejus nomen & gloriam annunciatuerant omnibus genibus, omnibus Regibus & Principibus intercede manufacta.

Sed Pater non solum voce coelesti responderet se clarificatum filium: immo addit se eum jam glorificasse. Ecce verum est, quatam initio extatis ejus, quam inchoata & sine predicatione, cum in filium cœlitum declaravit, enique gloriam manifestavit. Propterea dicit: *Vt nubes gloriam ejus, Ioan. 1. gloriam, quia pugnasti à Patre. An non gloria ejus manifestata fuit, tum in Baptismo, tum in Transfiguratione, hæc magna voce. Hic et Filium meum Ibid. distinxerunt quo mithra compliciti ipsi sum audire? Numquid gloria ejus quasi Unigeniti à Patre patuit, Angelos super eum accendentibus & descendenteribus. Numquid manifesta fuit in toti miraculis, quæ toti divinitatis radix per nubem carnis promiscuitur? Et haec quidem, tuum in exordio, tum in fine predicationis, ejus gloriam publicaverunt. Sed nec in infante diuit ei clarificato à Patre, tum in ipso Nativitate die, claritate cœlesti Angelos & Paltores circumfusigent, & ad curas ejus eos deducente: tum maxime in hodierna luce adorantes Regum, que per excellētiam Ejus, anno five maniflorationis dies nunc upatatur quia coelesti splendore Pater Filii sui gloriam publicavit, eumque publico cultu à Regibus Orientis, nomine totius Orbis, agnoscere & adorari voluit. Merito ergo vox coelestis dixit: *Et claristi abo, & clarificavi.* Merito & nos coelesti nostro Regem in cunctis adhuc jacenti acimumis; Rex pacificus magnificatus est super omnes Reges universa terra.*

DE EODEM FESTO.

LECT. 15,

tripart. 1

Magnificatus est Rex pacificus super Reges universa terra. 3. Reg. 10.

PARS I. Christus Dominus aliquoties legitur in fine vita perfusa à Patre, Pater clarifica Filium Cœtum, ut *Eius unius clarificare te.* Et responsum accepit per vocem cœlo. *Ei clarificare, & ius unius filius pacificus clarificabit.* Quid est clarificare Filium, nisi eius maiestatem, potentiam, gloriam manifestare? Rex dominus clarificatus ergo erat eum Pater in Resurrexione, quasi folem novi splendoris ex lepulchri occidu stenebris educeendo, & omnibus ejus glo-

sunt, de quo dicitur: *Magnificatus est rex Salomon, nū magis super Reges universa terra divitiae & sacerdotia, & nisi universa terra deservabat vultum Salomonis, nū, zia. audiens apertitam ejus, quam dederat Deus in corde eius.* 3. Reg. 10. *ju. Et singuli deservabant ei munera, rati argenteas aureas, vestes & arma bellicæ, armata quoque & equos, & miles per annos singulis. Vides magnificentiam & gloriam Salomonis?* Sed quia ipse typum gerbat Christi pacifici Regis nostri; ideo Ecclesiastid de Christo canit à Spiritu sancto edicta, quod de Salomone Scriptura sacra expedit. Et hodie ne quidem felicitatu mihi optimè verba ista vita sunt congruere; cum à simbus tercia ad eum adorandum & ei munera offercendum Reges veniunt In quo etiam die illud ad animas fideles merito dignissimum: *Ego sum filia son. & videte Regem vero Cant. 3. si rium in via ariate quo cercavimus tū mater tua. Vi-* dete

dete cum in diadema mortalitatis, quo Maria cum coronavit; videte Regem pacificum hodie magnificum, cuius yultum desiderat universa terra. Sed expendamus hiujus sententias singula verba.

Christus Rex pacificus. Primum recte Christus hoc titulo gratia designatur, Rex Pacificus. Et quidem licet infans jaceat in stabulo & praesepio, pauperatus cinctus angustiis, tamen vere ibi Rex est, Rex ille de quo Reges inquirunt: *Qui est quis natus est rex Iudeorum?* Rex ergo est & quidem Rex natus, non ab hominibus electus, non a principibus nominatus; sed a patre unius à matre coronatus, coronam jam ex utero gestans. Nec solus Rex, sed Pacificus Rex nominatur, hoc enim est nomen ei à patre indutum, *Principes pacis.* Quapropter in ejus nativitate pacem inuitantur Angeli & traditum pacis inter Deum & homines iam signatum acharismis, postmodum sanguine signaturus. Unde de eo dicit Apollonus: *Pacificanus per sanguinem suum sive que in calvissive que in terra sunt.* Nec Noe, aut Daniel, aut Job, hancum Deo pacem nomine totius orbis poterunt inire de quibus dicitur: *is fuerint tres virtutis in meo eculo, nec filios nec filas liberabunt.* Hi fuerant magni intercessores & pacificatores apud Deum; quia Noe post diluvium obtulit gratum Deo sacrificium, Job pro amicis imperaverat gratiam, Daniel in captivitate Babylonis pro populo oravit: interim non fuerit sufficiens ad illam pacificationem generalem, & sed iunctionem orbis. *Non est qui valeat manus tua posse in arboribus,* quasi in symbolum pacis & fecunditatis, nisi Rex iste pacificus & pacificans, in cuius ortu pax inuitatur in terris, sic & gloria in celis. Etenim nulla amplius diffusio erat in celis, expulso illo qui ab initio bellabi fulcitarat, terram partem stellarum cauda sua sive prava lugescione & consilio involvens, & secum in abyssum trahens, & ideo in celis gloria decantatur. At quia èternis illae diffusio omnis auctor, illam secum adduxerat, bellum Ieronim in paradiſo inter Deum & hominem, inter Angelum & hominem qui inde ab Angelo ejectus fuit, inter carnem & spirituam ac postmodum etiam in mundo inter hominem & hominem, inter fratrem & fratrem patrem & filium, inter eos qui strictissimo foderis vinculo a natura iuncti sunt: hinc in ortu hujus infantis, qui integrum ubique pacem sanare venit, pax nunquam fuit per Angelos pacis.

Quid ego turbaris Herodes, & bellum cies? Ecce Rex pacificus & princeps pacis venit, qui naſcentem eam attulit, vivens praedicavit, moriens legavit, resuicitans donavit, & per suos legatos in finem ultro seculi nunciaris praecepit, quid si emis? Sed non est pax inuitata nisi hominibus bona voluntatis. *Tan-*
V. Isolaph. *Is 4.15.16.* *festa signa exigit summi crudelitatis, & pestilence voluntatis.* Quid si antiquis Scriptoribus credimus, Hieracum Regem simul & Sacerdotem interficeret ut regno poteretur; Iheronam fratrem & Egelpip-
Rational. Evangel.

pum cognatum interemit: uxorem Mariam ne ob levem suspicitionem decollavit: Aristobulum & Alexandrum filios neci dedit. Unde de illo sic politriati consignatum lego: *Herodes Ascalonita, vultus Herodis ferus, animo barbarus, iusto & sanguine maceratus, à descripsione*

quo nibil ad humana crudelitatem prester Deicidium absuit. Deicidio voluntas non defuit, Vulpina fraude regnum Iudea in vesti regnavit trix servus, iura Dominus fortiora fuit. Cyclopica vita infelicitissima. Dei & testis plaga, ferula mobi, anno regni trigesimo septimo, vita ferme septuagesima, Christi obitum. Quia ergo non est Pax impis, dicit Dominus, ideo conturbat Herodes. & omnes Jerolymis conturbat, ac postmodum cuncta sanguine commutat in Bethleem, ob adventum illius qui Rex est pacificus & Princeps pacis.

Quomodo
Christus Rex magnificatus in ortu suo

Rex hic pacificus, cum nec vilior nativitas nec magis indigna Rege possit reperiri? An non inter fortes stabuli nascitur, & inter furem animalium in vilius praecipio reclinatur? Quid vilius? An non jacet in foco, ab omnibus reprobatus, quia non est locus in diversorio? Quid abjectus? An non frigore agit & sudat, & vix pannos viles habet in hac nativitate? Quid miserius? Quis similem eligeret nascendum, aut que ibi magnificentia regia? An forte stabulum pro palatio, praetepium pro thoro, panni viles pro purpura, araneorum texture, pro peristromatibus & tapetibus, Bos & Albinus pro comitatu regio reputantur? Utique si haec oculis spectentur humanis, nihil hic augustum reperiatur, sed omnia vilia & abjecta. Sed si oculos fidei adhibeamus, omnia huc sunt magnifica, & mysteriis coelestibus plena; ita ut hic merito prouincietur puer iste magnificatus super Reges universae terre.

*Ac in primis ex parte matris eius, quae vilis exterritus censetur & paupercula, multa magnificentia censita certinatur, dum virgo & mater esse reperitur. Ab illa Christi velut splendor rursum egredens, & hic filius magnificus in fine, nihil cam fordidans, nihil ejus primitus & virginatum minuens, sed cam confecranc & in exteriorum spectabilem reddens. An aliquid Regnum concessum est, ut è matre incorrupta & virginie nascetur? Certe, dum Reges nascuntur, similiter aliis è matre utero exiuntur, vilitate, miseris, & foribus plenum nascuntur. Regina Reges patientes angustias patiuntur & acerimos dolores immo & quandoque regio suo partu encantatur, nam & qui Cesarea dicti sunt, à celo ventre matris primitus hoc nomen fortui sunt. Ergo hec noli Regis pacifici prerogativa singularis & magnifica est, nullum matre afficer dolorem, & virginem pueris haud temerare integratatem. Ideo apud Ezechiel matre haec designata est in porta illa magnifica & splendida, de qua dicitur: *Porta haec clausa erit, & non aperietur, usque non pertransibit per eam quoniam Dominus Deus in eis est per eam, et regis clausa principis.* Iloc est, in honore ipsius Princeps*

Ecc ipius

pis erit clausa, etiam cum Princeps pertransibit per eam: ideoque vocabitur, *Porta Principis*. Itaque magnificatus est Rex noster ex parte matris sue de Spiritu S. & secundum de celo virginio latè plena; quam magnificabunt & beatam dicent omnes generationes, quia fecit ei magna qui potens est.

Christus magnificatus & pacificus in cœlo.
Praepepe Christi adhuc incorruptus in Templo S. MARIAE. Majoris assertur, quasi immortalitate quandam a Rege faculorum immortali in eo decubente participaverit. Non enim a Regibus & Principibus in genere procumbentes maxima illud religione colitur? Ergo magnificatus est Rex pacificus, etiam in vilibus hi cunis, mysteria interea multa continentia, ita ut inclinare licet: O felix praefope! O beatae divinitatis cunæ! O Regis pacifici thronus magnificus! O Aria prima lumen Sacerdotis! O cathedra sublimis ecclætis Doctoris & Praeceptoris! O Sponsi extemi floridus lectulus! O Berthlein parvula, quam magnificata es a Domino, qui factus es in parvula et magno! Quae civitas tibi non invideat prei osum illud stibulum, & præfigloriam in universo! quidem terra jam celebre est nomen tuum, ubique gloria a diea fuit de se civitas Dei, quia homo natus est in ea, & ipse fundavit eam altissimum. Ita S. Bernardus Tanta fuit hujus præfepi gloria, teste S. Hieronimut, ex omni terrarum orbe ad illud accurreret innumerabilis multitudo: ita ut nemo sapientia antenata opinione celebria ejus viventi desiderio non flagraret. Hoc est igitur magnificientia Regis pacifici in cunis juu.

Tannus
Clerici
Vincula
amoris
delium.
Excas
hac ora-
to apud
Mete-
phras.

Denique, si fasciolas & panniculos confidere quibus involvit, omnibus sunt purpuris pretiosiores. Divitiae nostra sunt, inquit S. Bernardus: Vincula sunt amoris, & suniculi Adam, quibus fidelles ad se trahit, & corda nostra fibi colligat. Tanto vero fuit in honore habite fasciolas, ut templum speciale eretum sit in honore carum, & zone Virginis maris Constantiopolis dedicatum à B. Germano Episcopo Constantinopolitanus, qui & tunc Orationem habuit in laudem Virginis & pueri Jesu. Quinimodo adhuc modo panniculorum & fasciarum partes assertur cum celebritate quibusdam in Ecclesiis. Certe Ecclesia Trevirensis, Ecclesia S. Anati Duacensis, Ecclesia B. Martini & Florentiensis, Ecclesia Latiensis, gloriantur in particulari quibusdam horum anniculorum infantie Domini Iesu & pretiosas eas assertur. Itaque & in his magnificatus fuit, & hodie adhuc magnificatur, Rex pacificus.

PARS II.
Quo nō
do Chri-

Ed his omnibus silentio prætermis, an non shodie magnificatus est super Reges universales?

terre, dum ab Oriente tres veniunt Reges; & scilicet ad pedes ejus absciuunt humillimi adorantes? Nū. **fus** **qui** **Salomon**, aut aliis quipiam Regum **Judeo**-**catali-**
rum, vel **Gentium**, quæ situs est in cunis, & a Regi **magnifi-**
bus **adoratus**? Immo numquid Herodem in regio, **cava** à
throno Hierosolyma sedentem famili adoratione, **Regis**, his
adorarunt, famili buisque munericibus honorarunt?
Magnificatus fuit Rex Salomon, cum Regina Saba; Reg. 10
de longinquitate ad eum venit cum munericibus, ejus
sapientiam fama sibi nunciatam praefecit exploratio-
nem. Sed longe amplius hic puerulus, dum stella
duce huic tres Sapientes & Reges magni comitatu
adveniunt, & myltica dona adducunt. Quam ma-
gnificentiam longe ante prædixerant oracula Pro-
phetarum: ut Iaias propheticæ lumine hoc in-
tuens proclamat: *Surg illuminare Ierusalem, quia Isa. 60:*
venit lumen tuum, & gloria Domini super te orta est.
Et ambulabunt Gentes in lumine tuo, & Reges in
splendore ortus tuis. Inundatio camelorum operis te,
adromedarii Madian & Ephra. Omnes a Saba ve-
nient, aurum & iherusalem darent; & laudem domino
annunciant. Eadem in magnificentiam codem lu-
Psal. 71:
mire Propheticò prænuntiat David. Reges Ibar-
jus & iherusalem offerent, Reges Arabani & Saba
pona adducunt. Licet enim haec & similia oracula
generaliter Gentium & Regum Gentilium conve-
nitionem ad Chalifum & Ecclætiam significant: tan-
tem etiam in particulari intium & primis mag-
nificas conversionis illius defingant, ut docet SS.
Patres. Et talis est etiam Ecclæta fensus, in officio
divino hue ac referuntur. Unde S. Hieronymus in
Psal. 71. dicit in *Magorum muneribus inchoatis suis*,
quod ibi a Propheta est prædictum; quia ipsi Gentium
Regum & types fuissent monst. At. In hoc ergo hujus-
ce Regis adhuc infantis gloria & magnificencia de-
monstratur, quod Regum omnium vice adoraturi,
adolerant, & suo exemplo docuerint omnes. Re-
ges ad ejus pedes sua lubiternæ sceptris, Principes
sua diadematæ, Magnates purpuram suam & digni-
tatis itemmata; Heroes sua arma bellica; Dux-
militia sua vexilla, magistratus fasces & honorum
symbola; Pontifices Tiaras suas & Pastoralia ornamenti;
Sapientes rogani suam & sapientias insignia;
Divites suas opes & curiopicta munera; Pe-
peres sua paupertatis, amara infans myrræ, haud
ab conscientia munuscula denique omnes pietatis
testatores, odoriferi, tauri grana. Ad eorum
imitationem 24. Seniores in Apocalypsi decebun-
tur ad pedes Agni non solus, scilicet prosterne-
re, sed etiam coronas suas, & magna voce diceret:
Dignus est Agnus qui occisus est accipere vi suum,
& ardentatem, & sapientiam, & fortitudinem, & ho-
norem, & gloriam, & benedictionem. Quem illi ag-
nus jam occulò honorem & adorationem offerunt
procedentes coram throno suo coetiliq[ue]amdem ei-
dem agno recente genito deferunt hi Reges pro-
cedentes coram throno suo terrestri. Quis alius hic
thronus, quam Virginis fons in quo sedebat Agnus? *Christus*
in uerberu[m] Rethemnum MARIA MATER eius. Ap[osto]l[us] Agnus.
fune.

finē vero agnum nominaver's, tuffi quia in stabulo & ovi reperitur; tum quia pro nobis factus est puer & infans, pueros autem agnos vocamus. Unde S. Clemens Alex. i. pedig. 5. Quoniam scriptura pueros Agnos & infantes vocat, Deum qui est Verbum, qui pro nobis homo factus est & nobis in omnibus simulari voluit, vocavit Agnum Dei, Filium Dei, Infans Parric. Huic ergo infanti dū offerunt aurum, thus & myrram, quid aliud informare censemur, quam quod dignus fit accipere divinitatem & sapientiam, & virtutem & fortitudinem, & gloriam & benedictionem? Utique in his tribus munierib. huc omnia mystice designantur, & ita magnificentius est Rex noster pacificus, non solum quod via sapientia & potestate regis illustris accelerint adoratori, sed etiam quod talia obrulerint munera, que magnificentiam eius & gloria declararent. Aurum enim obtulerunt ut Reginam aeternam subdit regibus pendunt, Thus ut Deo, illud enim Deo follet adorari, Myrram ut mortuorum, sed in corruptionem servaturo. Nam Iudei myrram mortuos sepelirent, ut corpus maneat incorruptum, myrra enim cum fræca sit, seca facit, & exsiccat humidatem, & non suicit inanei vermes. Unde S. Ambrofius significat vult corporis Christi in sepulchro jacentis incorporationem. Aurum, inquit, Regu est insignis, Thus divina sacramentorum potestatu, Myrra honor ejus seculatur, que non corruptas corpora mortui, sed servat. Cyprianus in thure etiam Christi sacerdotum designationem putat, unde ait: Cypr. ser. In auro Regem, in thore Sacerdotem, in myrra inde Magum, corripibilem, leviter passibilem constitutus. Hoc etiam Ecclesia in officio Epiphaniae approbat. Addit. S. Maximus hom. 3. in thore nostrana redemptioem, in thore Christianam religionem, in myrra resurrectionem designavit; sic enim ait: Auro ostenditur captivitate nostra precepsa redemptio, in thore dominiorum cestatura supersticio, & futura vera religio-nis cultus aperitur in myrra qua exanimata sole corpora conservari, præfiguratur carnem nostra reparatio, & mortuarum resurrectio. Hac vero omnis ex speciali fide & speciali spiritu infinita ac lumen agnoscit, mysticisque his munieribus intellit, profiteri Patrium communis est sententia. Quod sic ex.

Ser. 1. de primis Sanctis Leo: Divinam humanamq. naturam in unitate venerantes, quod coribus credamus, munieribus professantur. Atque dubium esse nequit, quæ spiritus directione speciali omnia pergerint; quæ doquid etiam tantæ post adorationem cura fuerint Deo, ut dignatus sit eis in somno respondere, ne ad Herodem redirent, sed per aliam viam reverterentur in regnum eum.

Magnifica-tentia Choris, ceteroru Regum superat. Itaque magnificencia Regis nostri pacifici super omnes Reges ex multiplici, capite portet hic breviter demonstrari. Primo ex magnifica illa stella ortu eius designante, que ceteris clarior illustrior, que erat scriberibus, quam regebat ipse eunus & prescipo. Immo S. Ambri. serm. 16. non solum sellam affert exortam, sed & solem solito citius festinans

in ortu suo ad ejus nativitatē illustrandam. Cur inquit, non credamus quod nascente Christo sol ad obsequium lucidior adveniret, cum Magos ad indicium clarior stella praecesserit? Et si pœbli per diem alieni temporis officiū ministrauit, cur non credamus quod sol quoque nocturna horæ aliquantum ad ventu maturiore decerpserit? Ex eo denique factam puto, ut nos decreteret, dum sol festinus ob Dominica Nativitatem obsequium ante mundo lucem protulit, quam nos cursum sui temporis consummaret. Hoc S. Amb. Hoc saltem factum fuisse in ejus resurrectione, aliqui ex antiquis Patribus docuerunt, ut alibi diximus. Secundo, ex magnificentia eorum, qui stellæ hujus luci illecent & adducti fuerunt ad eum adorandum in eunis, quos magna sapientia & potestate regia prædictos fuisse declara vimus. Solis retrogradio ad decem, linceas in gratiam Ezechie Regis (cui hoc signum dabatur fanaticis) adduxit Legatos Babyloniorum ad cum visendum cum munieribus: nam Babylonici astrologi perit hanc animadverterant retrocessionem solis, & postmodum rumores nunciatum fuerat Regi, id calitus factum in gratiam Ezechie Regis Israel. Sed hi licet Reges in palacio purpura coruscum repererint, opibusq. omnibus circumfluum, & corona nobilium stipatum; non tamen dicuntur præcedentes adorasse eum. At Reges nostri stellæ novæ indicio invitati ad Regem hanc pacificum accurrunt: & licet in vili rugore infantem inventant, vilibus tecum pannis, pauperis matris lac lugentem, mox tam procedentes adorant eum. Ergo magnificatus est super Ezechiam, imo super Reges universae terræ. Tertiò ex magnificentia munerum, quæ licet ex se non videantur nisi munera provincie illius ex qua venerunt sat ordinaria; tamen in significacione mystica, a Regibus & à Spiritu sancto eos diligente intenta, magnificentissima sunt, & magnificentiam illius cui offeruntur ostentant; ita nulli Regum teræ hac ratione competant. Adhuc hodie Latitense Monasterium de isto thure & myrra regum aservat, per Theodorum totius Orientis Patriarcham, & Henricum Imperatorem anno 1203. eis Constantinopolis sacrum datum, ut litteris authenticis ibidem ostendit.

Quartid ex magnificentia donorum & celestium, que reportantur hi offerentes munera. Si enim munera obrulerunt, majora percepunt; nec enim magnificencia summi vincit patitur hic Rex noster, semper pretiosiora & augustiniora dona quam ei offeramus. In figura hujus rei Regina Saba dicitur obulisse Salomonum aurum, aromata, gemmasque pretiosas. Sed plura longè largit? est Salomon de quo dicitur. Rex Salomon dedit Regine Saba, cuncta que 2. Par. 9. vovit, & que populi uite & multo plura quæ assubtrat ad sū. Sic reges isti exteriora & terrena offerentes; interiora, celestia, & æterna munera retulerunt, copiosa scilicet dona gracie spiritualis, & virtutum coelestium. Utique nec alia expectabant, qui

non accesserant spe alieuius premii temporalis, nec ut humanam gratiam Regis hujus vel parentum ejus auceparentur; quia nec gratiam haec ab infante, vel a paupere mate, congruum erat expectare.

Quintus, etiam ejus magnificencia patescit, ex turbatione inimicorum suorum; nam per hos patefecit cœlestis ejus dignitas: *Cœli Reges nati Rex terræ turbatus est, quia omnis unum terrena altitudine confunditur, cum cœlestis cœlestis aperitur,* inquit S. Gregorius. Deinde, qui per id judicari ejus potestas designabatur, dicentes Augustinos: *Quid erit tribunal iudicantis, si infernos Reges una terrebant insania?* Ulterius per id designabatur dejectio regni diabolii quia non tantum Herodes in seculo turbabatur, quantum diabolus in Herode: uterque regni successorem timebat, sed Herodes terebratum, diabolus cœlestem. Denique, quod propter eum infantes occiduntur, etiam in magnificencia ejus testimoniū cedit; nam mittit infantis infans Christus ad colum, nova xenia pati primitus fructuum terra exhibet Genitio. Nec eis tantum pro fusse possit Herodes obsecquo, quantum prout odio, quodquidem per illud Rex hic pacifus eos definat ad coronam & regnum. *Abi, ut ad liberandos homines Christus veniens, de illorum premio qui pro eo interficiuntur nihil egreditur, qui pendens in ligno pro illo a quibus interficiuntur oravit;* inquit S. Augustinus 13. de Epiph.

Potremus addamus, hos Reges magnificasse Regem nostrum Pacificum non solum in adoratione ista sed & tota postmodum vita; in modo in morte, & post mortem. In vita quidem, quia ut dicit S. Chrysostomus 16. in Matth. Christum alloquens: *Adventus Magi ab Oriente vocatis, & Evangelista eos ad suarum missi.* Certe ei convenienter bat illud dicere: *Hæc dies boni nuncii est, si tacerimus, sceleris arguemur.* Itaque Domini gloriam tres hærestes irrefragabiles mox ad sua revera conuentur, quæ feliae indicio & Spiritus sancti instructione dicterat. Et si de Pafioribus dicitur: *Reveri, ut gloriiscantur & laudantes Deum in mortibus quæ audierant & viderant;* quoniam magis id de ipsis verum erit, qui gavisi fuerant gaudio magno valde, desiderantes videre cum cuius vulnus desiderat universa terra, cuius nomine est, *Desideratus unde Gestibus.* Unde notat Rupertus 1. 2. in Matth., in adoratione imaginum majorum perfectionem praesignificatam tunice gentium, quan Judæorum. Pafiores enim Iudei, & ab Angelo instruti, non adeo sicut eruditæ ut procedentes adorarent, aut munera offerent: sed tantum dieutus de eis: *Venerant & cognoverunt de verbo quod dictum illa erat.* Magi vero primiti gentium, & venerant, & procedentes adorabant, & munera offererunt, quibus & magnam fidem, & magnam mysteriorum Christi notitiam profefuerunt; quam absque dubio mox in alias transfundente posse gavisti sunt. Traditione quoque est, per resurrectionem Domini, cum S. Thomas in eorum de-

venisset provincianus, ab eo baptizatos & ordinatos predicationis ejus tuiles adiutores. In morte autem eis Christum glorificasse per martyrium, tradidit aliqui; veruntamen Breviarium Colonense, ubi horum corpora miraculis post mortem adiutum Regem nostrum pacificum magnificant, aliter tradidit. In eo sic legitur in Festo obituri tertii Regis, quod Magi obseruant undecimo Januar. sanctis Magis invitacione ad cœlestes delicias, instabat Nativitas Domini loco festum, quod solemniter celebrabant per rotum in eodem tempore in oratione peruvigiles. Adveniente octava, sepulti primi natu Melchior Miller sacrificio peracto obsepulchri dormiens in Domino, ad regnum cœlestis transiit. Corpus ejus alii duo sepelierunt, & aromatis condierunt in marmoreo sepulchro ipsi tribus in sepulchrum preparato. Sexto primi mensis die h. e. in Fête Apparitionis, secundus Baltazar peracto etiam sacrificio sanctam, reddidit animam; quem tertius etiam honorifice sepelivit. Cui igitur is in sepulchro foret locadus, primus ante ibidem positus, quasi vivens in una parte monasterii se collocans, locum dedit loco, vidente & admirante populo, Terminus Galpar sexto Epiphanius die, etiam peracto sacrificio gratias agens Domino, in manus Angelorum tradidit spiritum. Pontifices autem provincias convenientes cum Sacerdotibus solemniter exequas celebrarunt, sed qua parte sepulchri apponenter trahebant inter se: & ceteri videntibus cunctis unus duorum ad unam partem se posuit & alter alteram tenet & sicut viventes, dilectum solum suscepserunt in medium. Hæc est.

Videtur possit hæc aliqui Apocryphæ ergo tamen Breviarium tante Ecclesiæ Metropolitanæ in crudissima Universitate, multum deferendum autem, cum ibi horum Regum corpora honorari voluerunt. Nec diffinillia quandoque contigilie in Sanctorum Historiis legimus. Aut de tribus Viris Illustribus & sacris Episcopis Euchario, Valerio, Materno. His missi sunt à P. Petro ad Gallias & Germaniam Evangelium nunciare. At post emenata itineraria longa, Macrurus febre mortem obiit: hoc indolens sicut ad Perrum regrediebatur, alium defecosse Evangelii locum: ille vero baculum mittens suum, iubet mortuo superponi. Cumque ad corpus die quadragesimo pervenirent, superposito baculo per 40. dies mortuus mox revixit, multis paganis hoc miraculo ad fidem conversus. Inde etsi Trinitatis præcones zelo & charitate indivisi definitas ingrediuntur provincias, ac multis conversis populis. Sed caput Augustinus Trevitorum fixa, primus eorum Eucharius, post cum Valerius, deinde Maternus Ecclesiæ Trevirensis Episcopatus suscepit, cui adjunxit Colonenses & Tungrænes populos. Cum vero ad summam pertigisset fenechitem, illa triduo ante obitum is Ecclesiæ pernotanti beati socii Eucharius & Valerius decorata specie apparentes, instantem fibi ad Deum migrationem preannunciarunt. Quod convocatis die aletariis aperuit, & post monita salutis, cum ipsi oratio-

*De morte
Regum
adoran-
tium.*

*Magi in
vita &
morte
Chri-
stum a-
dorarunt.
4. Reg. 7.*

Lnc. 2.

orationem peregit. Postea voce coelitus auditam, moxque suscepito Dominicis corporis viatico, miraculissimis exquiravit iis Kal. Octob. Coloniae Agrippinae. Sed mirabile, quod Rheni fluxu miraculose sursum converso, mox Colonia Treviro translatus est divinitus, ubi iuxta fanumorum sociorum Eucharistij & Valerij corpora quieteant. Ita Brevia. L. codicis 19. Septemb.

Mirabilis plane Deus in Sanctis suis, de eorum ortu, vita, morte, secreta providentia, supra legem ordinariam & propria disponens. Igitur hos tres sanctissime Trinitatis praecores elegit, quos sicut predicatione noluit separari, aut fede Episcopali, sic nec postea sede sepulchri, ut qui in vita Christum indivisi animo & zelo dilexerant & glorificabant, etiam post mortem nec animis nec locis separarentur. Trinitatis fructione confiniales in calis, ejusdem honoris confortes in terris. Simili modo de his tribus Regibus disponuit videtur, ut qui unanimi consensu adoraturi venerantur, & reverenter ad suam Christi gloriam pari zelo propagarent, simili fine consummarentur, eodemque tumulo condenseruntur: & possumus eodem loco, honorarentur in terris, indivisi patres. Quod si quereras, unde illas Orientales, Occidentales Colonia possidat?

Audi quod iterum apud eodem Colonenses legimus. Helena mater Constantini Regum corpora variis in locis sparsa Constantinopolim transfluit, tueruntque ibi usque ad tempora Manuels Imperatoris. Fuit vero eidem temporibus Euflorus Gracius, Religiosus & Nobilis, qui Legatus ab Imperatore missus fuit Mediolanum, a populo ibi electus Episcopus. Hic postea Constantini palma regrelius ab Imperatore impetravit corpora trium Regum, Mediolanumque transfluit. Anno autem 1165, cum Fredericus Imp. rebellis subiugasset Reinoldus Episcopum. Colonensis ab eo obtinuit tres Reges, cum martyribus Felice & Nabore, Coloniensesque transtulit, omni clero & populo sacra supplicatione occurrentibus, ac in Ecclesia S. Petri pignus hoc sacrum depositum.

Ilio autem loco speculanter velle sibi honorem deferri, confirmat miraculosa translatio a Baptista Fuig, lib. cap. 6. his verbis relata. Sicut Deo Penates ex Alba Longa Lavinium, unde abducti erant, revertentes credi veritas: ita verum Othonius & Philippi Imperatorum bellis, Coloniam visu sunt redire trium Regum corpora, ab Abbatis Fuldeensi in Thuringia regione (melius in Bucovia) ad quam à Colonia fuerant translata. Mancum enim monachum psalmum canerentur. Abbas Monachique illius Monasterij credi templo corpora trium trium perpetue Regum, que haud multo post Colonia in Templo, ubi antea erant, fuerunt inventa.

Tres Reges ad Christi praesepium venerunt stellulae, te & nos intercessis inspirantes & collationis dictu ad Christum oportet venire, ut pro-

cidet adorem eum, & munera tibi offeramus cuius vultum desiderat universa terra. Verè dixit Dominus: *Ego sum exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum.* Hoc implerum fuit in cruce, de qua loquebatur Dominus, in illa ut serpens exaltandus a Iacob. 12. *Judeus in hac exaltatus, ccelum, & terram, & infernos ac dura corda multorum ad se traxit, dum multo ieventes percutiunt peccata sua dum elemos eius lugentes mortem, dum e limbo Patrum amare deinceps ad corpora Christi resurgentia conficiantur. Sed non solum in cruce, verum etiam in praesepio id ipsum ex parte impletum est, dum elevarus virginis manibus est terra (in qua natus apparuit), & exaltatus in hoc praesepio, omnia capti trahere ad se ipsum. Angelos enim trahit est celestis palatio, qui ei nomine totius aulae celestis honorem & homagium deferant, Hellum trahit est celo, quae nomine totius cali fiducie & aerei eum agnoscit, & alii adorandum manifestet. Patores trahit est Iudea, qui nomine totius Iudaicae gentis Regem Iuum regni sui pollescentem inuenientem suscipiant. Ex Oriente trahit Magos, ut totius terrae nomine ab eis adoretur. Sic ergo vultum eius desiderat universa terra, immo ccelum, & clementia. Sic mylties iste magnes paululum elevatus a terra ad se trahit omnia. Sic implerum quod de ipso Gen. 27. *& incurvaverit ante filii matris tua.* Si puer jacens in praesepio, jacit funiculos Adam, funiculos amoris, vincula benignitatis & charitatis in Orientem usque, quibus ad se trahat etiam in fidelium corda. His ipsis funiculis trahere nos debet ad se, ut procidamus coram eo, ut adoremus, ut dona offeramus, vultum illius requiri entes amabilem, in quem desiderant Angeli propiscere. Verutamen, hic cum Propheta diceret posset quis, *Quid dignum offeram Domino? Cur uobis genitnu Deo excellet?* Numquid offeram ei holocantata & vitulos annulos? Numquid dabo primogenitum meum? Offer autem, thus, & myrram, offer tria dona magorum non absimiliane in Orientem penetrandum ibi est ut illa reperias, deinde in te prope fuit in corde tuo, prope in ore tuo, prope in manu tua.*

Primo, animae tue arcum scruteris, tria hanc reperies munera, est enim in ea intellectus, voluntas, memoria. Illa tria offerit et integrum vacuus ap. *Munera:* *mystica* paribus coram Domino, nec vacuus redibis ab eo. *Uero offersum:* per contemplationem rerum celestium & diuinarum. Offerit voluntatem instar Thunis, per a. *renda,* *qua:* morem aeternorum. Offer memoriam instar Myrrae per remembrance infantium necessitatum, quas pro te pertinet, illis compatiendo cum amaritudine.

Secundo, scrutare tria pretiosa, que possum in te dona, & illa offer, erunt acceptissima, huc sunt fides, spes, caritas. Offer fidem, pretiosam, uitam E. c. 3. *autem*

PARS III. *Sicut Reges ad Christi praesepium venerunt stellulae, te & nos intercessis inspirantes & collationis dictu ad Christum oportet venire, ut pro-*

226 ergo aliquid in sinu meo est, tu posuisti illud, & reddo
Dominum omnium. Ter ergo feci oblationem
& benedixi eum; & intellexi per tres aureos signifi-
cari obedientiam, caritatem, paupertatem, quas
per gratiam suam dedit mihi Deus perfecte leve-
rare; ipse posuit in sinu meo, ut ei reddam, & cum
honorificem.

Septima. Quilibet potest ei tria dona pretiosa
offerre, ab ipso metu de prompta, & ut ea offeramus
nisi concessa. Offer ei ipsiusmet Divinitum,
Corpus, Animam, que ipse quotidie tibi donat, ut
ei amorem cordis reddas, & referas. Divinitus aurum
est electissimum, anima thus fragrantissimum,
corpus instar myrrae est donum acceptissimum,
cum his sacramentum muneribus teipsum offerat
sacrificium.

Ottavo. Offer tria dona vita felicissimus tempus
præteritum, praesens, futurum. Offer tempus præ-
teritum, per recognitionem, vel gratiam actionem.
Offer praesens, per piam illus, in honorem
Dei impensum. Offer futurum, per firmam nur-
quam peccandi resolutionem. Si recognoscis annos
præteritos cum amaritudine, invenies myrram
offerendam. Si impendas horam præsentem pure
in honorem Dei, invenies Thus oblatione dignum.
Si refolvas omne etiam futurum tempus ei impen-
dere, aurum erit acceptabile.

Quartus. Offer tria opera meritoria Eleemosynam,
Orationem, Jejunium. Eleemosyna illi placet
instar auri: Oratio sursum ascendit instar auri: Oratio
sursum ascendit instar Thuri incensi. Jejunium ac-
ceptabile est instar Myrrae, quia animam præser-
vit a corruptione.

Quinta. pete mutuo ab ecclesiis Dei tria munera,
quæ ci offeras. Offer charitatem ardorem Apo-
stolorum tamquam aurum, ignitum & pretiosum.
Offer afflictiones omnes Martyrum & pœnitentia-
tum, tamquam myrram electam & probatum.
Offer devotionem & pietatem Virginum, tam-
quam Thus in conspectu ejus odoratissimum.

Sexto. offer anima Religiosa, Obedientiam
Ligatio-
rum mu-
nera
Christi
accepta.
Bonav.
c. 13.

Castitatem, Paupertatem. Hec tria sunt
munera pretiosa, illique acceptissima sunt super
aurum & topazion. Hoc s. Franciscus quondam in-
dicavit eis a domino. Cum enim in monte Al-
verno quodam die in contemplatione ageret, vidi
B. Leo eius familiarius flammam splendidam ad eum
de caelo descendenter : & ex illa vox quadam
loquebatur ei, ipse vero ter a illam protendebat
manum. Hujus sejcius postmodum exquirere in-
stanter a s. Francisco & B. Leo significacionem, no-
luit ei celare, quia ob puritatem & manutudinem
plumum cum diligebat. Dixit ergo Vir Sanctus,
inter cetera Deum tunc sibi locutum fuisse velut
Moysi e flamma rabi, & petiisse sibi oblationem
trinam fieri. Cui respondebat, inquit, Domine sum tuus
tuus, non habeo nisi tunc am et cordam, & tua sunt
quid poteris offerre? Celum & terra, ignis &
aqua, tua sunt omnia. Tunc dixit mihi dominus:
Mitte manum in sinum tuum, & quod invenies, of-
fer. Et inveniens auream fulgidissimam, cui
similem numquam videram, & obuli Deo. Di-
xi quicquid, offer secundo, & tertio, quod in sinu in-
venieris. Et dixi. Deponere non amo, nec volo aliquid pra-
teresse, aurum & omnia depezzere ob amorem meum. Si

Ita Domine Iesu, in unione illius perfectissime **Formula**
donationis quam fecit nobis pater, te filium fut
offerendi
ius oblationis quam fecisti patri recens natus, rei
psum in hoftiam vivam ei offerens in unione quo
cui illius oblationis quam acceptissimam habuisti
factam a Magistri et a doctrinis: Offero & ego tibi
hodie trium instar munerum, intellectum meum,
voluntatem, memoriam, ut cognoscere, amare
frui in eternum valeam. Offero tibi omnes cogita-
tiones, verba, opera totius mei temporis vel
eternitatis, ut in illis perfectè glorificeris. Offero tibi
fidem, pietem, charitatem, tam meam quam omnium
electorum. Offero ubi zelum ardorem Apostolorum,
patienciam, puritatem Virginum, per quæ tibi laus sit in secula faculorum. Offero
tibi obedientiam, paupertatem, continentiam, o-
mnium Religiosorum profectum, in honorem af-
femptus à te pro nobis paupertatis, obedientias,
humilitatis. Offero denique, quicquid pretiosissi-
mum posuisti in sinu nostro, corpus, animam, di-
vinitatem tuam : & cum his tribus donis meipsum
totum offero et titule servitutis per perpetuam Regem
meum agnoscentem, Deum inicum. Redemptorem
meum, pro mortalem factum, ut immortalitate
te me donares. Hac Domine Iesu pro me, hac pro
omni plebe tua offero, & donata tua ubi refero, no-
vis ut temper nos donis augear, donec tandem tri-
plici eternitatis munere nos individualiter tibi co-
jungas, divinitatis scilicet tua eterna visione, ten-
tione, fruitione, tunc nobis habebit sine intermissione
te

te ter sanctum cum Angelis collaudare, & in spiritu
ac veritate jugiter adorare.

Exem-
pla.

Has oblationes Christo offerre edocuit nos sancta Gertrudis, à Deo prius ipsa edocita, illa enim solemnis Epiphania Felti, exemplo regalium oblationum offerebat Deo quasi pro myrra corpus Christi cum omnibus passionibus suis & meritis, quibus optabat apud Deum emendare omnia peccata hominum ab Adam usque ad hominem tristissimum; item pro thure amanum ipsius devotissimam cum omnibus spiritualibus exercitiis, in supplicationem universalium negligenteriarum; item pro auro superexcellenteris ducitatem Christi cum delectatione fructuosis ejusdem, in supplicationem defactum omnium reuaturum. Tunc vero apparuit c. D. Iesus, eam oblationem instar dignissimi Xenii sanctissima Trinitas representans. Visaque est tota curia ob reverentiam totius oblationis, Christo cam deferente, velut procedere & adorare.

Alia vice dum eodem Festo legereetur illud ex Evangelio. Et procientes adoravimus eum, & oblatum ei munera. In memori per sona qua saepe rogarat eam ut eo die Dominus offerret aliquis pro fe, requiriuit à Domino quid libet offerri pro ea. Cui dominus. Offer mihi pedes eius, manus, & cor. Per pedes signavit desideria; unde quia ferventer per sona illa desiderat recompensare mihi passionem, studiat omnia gravamina suo cordi & corpori adversantia patienter in unione passionis meae tolerare, ad laudem & gloriam nominis mei, & totius Ecclesiae utilitatem; & hoc pro myrra elesta acceptabo. Quia vero per manus signatur operatio, sicut omnia tam corporalia quam spiritualia opera perfice et in unione perfectissimorum operum sanctissime humanitatis mee; sic nobilitata sanctificabuntur, & pro immolatione thurius suaviter redolentes acceptabo. Similiter, quia per cor signatur voluntas; in omnibus agendis semper ab aliquo homine humiliiter meam requirat voluntatem; & quicquid tunc ei consulum fuerit licitum & honestum, si oporteat pro meo beneficio; idque pro purissimi auri oblatione acceptabo. Nam pro illa humilitate & confidencia qua meam voluntatem requirat ab alio, voluntas ipsius unita fiet divisione voluntati meae, sicut ex auro & argento in igne conformatum fit electrum pretiosum.

DE FESTO PURIF. M. V.

Postquam impleti sunt dies purgacionis Mariae,

Luc. 2.

LECT. 16

Quare

M. V. se **S**illa qua hodie in Templo Jerusalem gesta purificari sunt oculo pietatis consideremus, MARIA processione cum IESU in ulnis, illumique inter brachia sororis. Simconis & Annae miro cum gaudio omnium jurorum deponente merito, si unquam, ei dicere

possimus quod olim Angelus, quod Elizabeth a Spiritu sancto edocet: Ave gratia plena, Domina tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Maria nomen, inquit sanctus Hieronymus idem est quod illuminatrix. Ecce impetratum nomen suum, lucem in ulnis ferens ad illuminationem gentium & gloriampiebis sum Israel. Ave igitur Maria; gaudium tibi sit ô illuminatrix nostra. Sed quanto cum splendorc, quanto cum pietate mulierum speciosissimi procedet? Verè gratia plena est in omnibus, in mente, in corpore, in incepsu, in affectu: ita ut dicere licet il lud: Quam pulchra sus gressus tui in calceamemtia, ô Filia Principis; Quis vero procedit cum illa, nisi ille qui fuisti novem mensibus in illa, & procedisti ex illa; igitur Dominus tecum, ô MARIA: innicitur tibi: inuteric illi, ascendit enim in templum innixa super dilectum, ipse te portat & ducit, licet tu illum ducere videaris & portare. Verè tu in mulieribus es benedicta quam hodie admirantur omnes mulieres, virgines, conjugatae, viduae. Eremi in templo ex parte totius sexus muliebris Benedicit te Anna vidua pientissima, similem edens vocem quam olim Elizabetha conjugata. Sed ideo est benedicta Maria, quia Benedictus fructus ventris quem portat, quem offert, qui postquam ipsam omnigena benedictione repergit, & iam caudem benedictionem in omnes per ipsam effundit. Hanc Simeon & Anna omnes qui expectabant redemptionem Israhel hodie participarunt, benedicentes Dominum, ab ipso prius benedicti, lucem adventantem cum gaudio spectantes, ab ipso interna luce praeventi. Lux ortu Ps. 50. est iusta, & recta corde latitia. Lazarini iusti in Domino & confitemini memoriae sanctificationis ejus. Dum iusto Simeoni lux ortu, omnibus rectis corde latitia cooritur: & ideo hodierna dies inititura est, ut divine lucis à Domino reddamur confortes cum iustis, & confitemamur memorie sanctificationis ejus quia in voluntate quia se ipsum in templo sanctificavit, & in MARIA ulnis obiit. Hos Nam puram & sanctam Parti aeterno, nos etiam sanctificat lumen.

Sed in particulari hic videamus, quam obligacionem MARIA habuerit ad hanc purificationem, etiam si vel ab infantis sui oblationem. Duæ erant olim purificatiores hanc rem concernerent. Una erat concernens masculos primogenitos, qui jubebantur offerre Deo, & redimi quinque sibis. Ideo autem voluit sibi Numb. 19 offerri primogenita, quia dum perculsius primogenita Egypti, primogenita Israhel conservavit. Unde dicitur: sanctifica mihi omnes primogenitorum, quod aperit vulnus in filiis Israel. Altera erat concernens pueras, & pullum columbam live turturem, aut duos pullos columbarum vel duos turturem si pauperes erant. De hac re agitur. Mulier si suscepto semine pepererit masculum, immunda erit, suprem diebus, iuxta dies separationis mensura. Et die ista vero circumcidetur infantulus; ipsa vero triginta tribus.

